

[Axel Sørensen.]

hed får for at sammenspare den egenkapitel, der forlanges for at komme i besiddelse af et landbrug. Og man kan vel næppe have formodning om, at nogle af dem her i det høje ting, der vil være med til at sammenlægge brugene og gøre dem større, også vil vise velvilje, når det gælder at skaffe de fornødne midler til den landboudom, som i så fald skal søge at erhverve de større brug.

Fra vort partis side vil vi altid anse det for en hovedopgave at være med til at gøre adgangen til landmandsgerningen mulig for dem, der ønsker det og er kvalificeret til det.

Jeg tror ikke, at de foreslåede ændringer vil betyde en revolution, hvorefter de 37 000 brug under 5 ha forsvinder inden for den nærmeste fremtid. Nej, der kan måske gå både en og to generationer, inden en overvejende del forsvinder, for at jorden kan anvendes til supplerer for andre små brug, det vil sige inden halvdelen forsvinder. Forholdet er jo i praksis dette, at mange af disse brug drives så godt og dygtigt, at ejerens selvangivelse godt kan tåle at lægges ved siden af den større landmands, hvad den skattepligtige indkomst angår.

Som det fremgår af den nye § 25, stk. 1, kan nedlæggelse af et landbrug nægtes, såfremt landbrugsministeriet efter erklæring fra kommunalbestyrelsen og statens jordlovsudvalg finder, at ejendommen efter sammenlægningen ikke vil være bekvemt beliggende for en samlet drift. Der vil jo nok i praksis komme til at foreligge en række sådanne tilfælde, og jeg finder, at der burde være en bestemmelse i loven om, at statens jordlovsudvalg i de tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse og statens jordlovsudvalg fraråder sammenlægning på grund af tillægsjordens beliggenhed, kunne overtage en sådan ejendom til almindelig handelspris og så forsøge gennem en jordfordelingsordning at bidrage til, at et ønske om tillægsjord alligevel blev imødekommet.

Vi har det jo sådan her i Danmark, at jordfordeling, hvorved der fremkommer landbrug af passende størrelse, stadig væk er aktuel og måske burde være medtaget i stærkere grad gennem en ordning sideløbende med nærværende lovforslag.

Til slut skal jeg kun bemærke, at vi

gerne havde set, at man i forbindelse med dette lovforslag havde fremsat forslag til løsning af hele finansieringsproblemet ved sammenlægning. Det bliver nødvendigt at opstille og publicere, hvordan eventuelle ansøgere skal forholde sig for at få en sammenlægning af to ejendomme gennemført økonomisk. Der er en del, som venter på lovens gennemførelse, og derfor må man have en ordening af dette forhold.

Et andet vigtigt spørgsmål, som ikke nåede at komme med, men er overladt til landbokommissionens videre arbejde, er spørgsmålet om inddragning af den frie jord. Det virker for mig beskæmmende, at så mange tusinder hektar fri jord henligger, uden at man har søgt at få dem journaliseret og matrikuleret, så man kunne sige nøjagtigt, hvor de var. Det er jo ikke blot af skattemæssige og samfundsmæssige hensyn, det har værdi at kende den frie jords beliggenhed og tilhørsforhold; men når ejere af den fri jord spekulerer i denne uden at være hæmmet deri, fordi der ikke findes landbrugsforpligtelser på denne jord, er det på tide, at samfundet inddrager denne jord, og at den efter forholdene anvendes som suppleringsjord til for små landbrug. Men vi må jo i det videre arbejde i kommissionen sætte ind herfor.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale det foreliggende lovforslag.

Morten Lange: Jeg sad såmænd og blev helt rørt, da jeg hørte det ærede medlem hr. H. C. Toft tale om de store fordele, de små brug ville få, hvis deres jord kunne blive udbudt i fri handel. Det var næsten mere velvilje, end man er vant til at blive konfronteret med. Jeg mindedes Rødhætte og mange andre rørende historier, så jeg tror såmænd, det er udmærket godt, at det ærede medlem hr. H. C. Toft i den betænkning, som vi jo her i virkeligheden går ud fra, repræsenterer et så lille mindretal, at der ikke er så forfærdelig megen fare for, at Rødhætte bliver fristet over evne.

Jeg har den opfattelse, at en lang debat om det forslag, der foreligger her, ikke skulle være nødvendig. Man kunne naturligvis godt sige noget i retning af, at det er en konsekvens af mange års forholdsvis storbrugsvenlig politik, og det kom jo også